

**Uchwała nr/24
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 2024 r.**

**w sprawie „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok”**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566) oraz art. 5a ust. 1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest do uchwalenia rocznego programu współpracy po obowiązkowych konsultacjach przeprowadzanych w trybie przewidzianym dla konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Prace nad Programem współpracy na 2025 rok

Prace nad projektem Programu rozpoczęły się 24 czerwca 2024 r. od zaproszenia zainteresowanych podmiotów do zgłaszania propozycji. W odpowiedzi na zaproszenie 5 organizacji pozarządowych zgłosiło 23 propozycje do Programu. Ich treść oraz informacja o ich uwzględnieniu lub nie jest częścią niniejszego Uzasadnienia – tabela nr 1.

Projekt Programu został opracowany w Departamencie Organizacji na podstawie propozycji przedstawionych przez właściwe merytorycznie departamenty i kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne po analizie uwag zgłoszonych przez organizacje.

W drugim etapie Zarząd skierował projekt Programu do konsultacji. Uwagi można było przekazywać w terminie od 20 września do 11 października 2024 r. Zgłoszonych zostało 19 uwag, propozycji przez 3 organizacje pozarządowe. Ich treść oraz informacja o ich uwzględnieniu lub nie jest częścią niniejszego Uzasadnienia – tabela nr 2.

Projekt Programu został pozytywnie zaopiniowany przez Mazowiecką Radę Działalności Pożytku Publicznego, której członkowie byli pozytywnie zaskoczeni wzrostem środków na realizację zadań publicznych oraz nowymi propozycjami zadań publicznych w niektórych obszarach współpracy. W 2025 roku Samorząd Województwa Mazowieckiego planuje zlecać organizacjom pozarządowym realizację priorytetowych zadań publicznych aż w 18 obszarach współpracy. Zaproponowane w Programie rozwiązania z całą pewnością sprzyjać będą powstawaniu inicjatyw lokalnych, wsparciu aktywności obywatelskiej mieszkańców Mazowsza, umacnianiu w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę regionalną i lokalną oraz jej tradycję.

Zakres planowanej współpracy finansowej Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi został określony przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na posiedzeniach: 23 lipca 2024 r. i 13 sierpnia 2024 r. Zgodnie z decyzją Zarządu w roku 2025 łącznie środki na dotacje¹⁾ na umowy roczne na rok 2025 wraz ze środkami na transze umów wieloletnich

¹⁾ Środki z dochodów własnych województwa, środki pochodzące z opłat pobieranych za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18%, z dotacji celowych z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

zawartych w 2023 i 2024 roku oraz proponowane transze umów wieloletnich, które zostaną zawarte w 2025 roku **wynoszą 114 542 840 zł.**

Dodatkowo w Programie ujęte zostały zadania wybrane do realizacji w ramach **budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego na kwotę 7 234 000 zł.**

Po uchwaleniu Programu przez Sejmik Województwa Mazowieckiego zostanie on opublikowany na stronie dialog.mazovia.pl oraz na bip.mazovia.pl, wraz z zestawieniem uwag, propozycji do projektu Programu zgłoszonych w toku konsultacji.

Tabela nr 1

Zestawienie propozycji zgłoszonych na etapie zaproszenia do współtworzenia projektu „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok”

L.p.	Zapis w Programie współpracy na 2024 rok, do którego zgłaszane są sugestie zmiany wraz z nr paragrafu, ustępu, punktu	Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia paragrafu, ustępu, punktu) ewentualnie propozycja nowego zapisu w projekcie Programu współpracy na 2025 rok nieistniejącego w Programie współpracy na 2024 rok	Uzasadnienie	Sposób rozpatrzenia propozycji
I	II	III	IV	V
Międzynarodowe Stowarzyszenie Kulturalne Krzywy Teatr				
1.	Rozdział 2 Cele i zasady współpracy § 3., punkt 2) realizację programów służących rozwojowi Województwa i poprawie jakości życia jego mieszkańców poprzez pełniejsze	Dodanie: b) zwiększenie aktywności kulturalnej na terenach wiejskich	Nasza organizacja działając na rzecz społeczności lokalnej na wsi, chociaż nie tylko dostrzega potrzebę aktywizacji mieszkańców małych miejscowości oraz terenów wiejskich. Największą bolączką jest brak miejsc do prowadzenia działalności kulturalnej i konieczne jest zwiększenie różnorodności zajęć. Korzystając z różnych programów niestety nie ma w nich budżetu na wynajęcie sal. Jeśli już są to w remizach strażackich, natomiast OSP udostępnianie traktują też zarobkowo. Sugerujemy stworzenie programów lub	Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Rozszerzenie zapisu § 3 pkt 2) w lit. b) wprowadzi zawężenie zakresu działania. Województwo realizuje dwa zadania tj. „Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE” – „Mazowsze dla sołectw” oraz „Mazowsze dla lokalnych centrów

	zaspokajanie potrzeb społecznych		możliwości wykorzystania części dotacji na opłacenie wynajęć lub wręcz stworzenie możliwości inwestycji w świetlice wiejskie. Nawet najlepsze pomysły pozostają często w sferze marzeń ze względu na brak dostępnej infrastruktury.	integracyjnych”, z których mogą być dofinansowane działania mające na celu zapewnienie podstawowej infrastruktury (remont, budowa) m.in. świetlice wiejskie.
--	----------------------------------	--	---	--

Szkolny Związek Sportowy Warszawy i Województwa Mazowieckiego

3.	nie ma	Nowe zadanie pn. „ Kompleksowa organizacja udziału reprezentantów szkół mazowieckich w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej ”	Kompleksowa organizacja udziału reprezentantów szkół mazowieckich w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej. Wyłonienie Mistrzów Mazowsza w kategorii dzieci i młodzieży w dyscyplinach objętych Regulaminem Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Zorganizowanie udziału reprezentantom Mazowsza startu w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w dyscyplinach objętych wspólnym programem Igrzysk. Zorganizowanie przejazdów autokarowych dla reprezentacji szkół mazowieckich na zawody w ramach Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej, jak również zabezpieczenie zakwaterowania i wyżywienia podczas trwania Igrzysk. Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej odbywają się rok rocznie w wybranych dyscyplinach Regulaminu Współzawodnictwa Dzieci i Młodzieży Zarządu Krajowego SZS. Organizatorami są wojewódzkie Szkolne Związki Sportowe na terenie całego kraju. Mistrzowie Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej wyłonieni w rywalizacji wojewódzkiej mają prawo startu w rywalizacji ogólnopolskiej, ale często właśnie brak	Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Aktualny zakres przedmiotowy dotowanych zadań obejmuje m.in. organizację Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Jest to odrębne zadanie konkursowe w pełni oddające subregionalny charakter. Propozycja sfinansowania części kosztów będących po stronie placówek oświatowych dla których Samorząd Województwa Mazowieckiego nie jest organem prowadzącym może być działaniem nieuprawnionym. Ponadto wybiórcze traktowanie niektórych dyscyplin sportowych w ocenie Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu może zostać odebrane w środowisku sportowym jako pewnego rodzaju faworyzowanie. Niemniej jednak, Departament nie wyklucza możliwości modyfikacji i rozszerzenia zakresu rzeczowego zadania pn. „Mazowieckie Igrzyska Młodzieży Szkolnej”.
----	--------	--	---	---

		<p>środków na transport, zakwaterowanie i wyżywienie uniemożliwia udział w tych zawodach. Szkoty i samorządy często nie mają środków, które mogłyby być pomocne. W tej sytuacji każda pozyskana kwota z budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego będzie ogromnym i znaczącym wsparciem. Rezultatem zadania byłby udział reprezentantów szkół mazowieckich w wybranych dyscyplinach w trzech kategoriach wiekowych: kategoria dzieci, młodzież i licealiada zarówno chłopców jak i dziewcząt. Ilość szkół biorących udział jest uzależniona od zgłoszonych organizacji zawodów ogólnopolskich. Reasumując, planujemy udział w 30 dyscyplinach w wyżej wymienionych kategoriach w poniżej wymienionych dyscyplinach OFSS: Finał Ogólnopolski ID, IMS, Licealiady w szachach - gry drużynowe OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w 4-boju LA dziewcząt i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce siatkowej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce siatkowej chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w koszykówce dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce ręcznej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce ręcznej chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce nożnej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w piłce nożnej chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Dzieci w koszykówce 3x3 dziewcząt i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski ID i IMS w tenisie stołowym - gry drużynowe dziewcząt</p>	
--	--	--	--

		<p>i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski ID, IMS, Licealiady w sztafetowych biegach przełajowych dziewcząt i chłopców MIĘDZYNARODOWEGO FESTIWALU UNIHOKEJA DZIECI I MŁODZIEŻY O „PUCHAR BAŁTYKU”</p> <p>OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w koszykówce dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce ręcznej chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce nożnej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłce nożnej chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Igrzysk Młodzieży Szkolnej w koszykówce 3x3 dziewcząt i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Licealiady w piłce siatkowej dziewcząt OFSS: Finał Ogólnopolski Licealiady w koszykówce chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Licealiady w koszykówce 3x3 dziewcząt i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Licealiady w siatkówce plażowej dziewcząt i chłopców OFSS: Finał Ogólnopolski Licealiady w tenisie stołowym - gry drużynowe dziewcząt i chłopców, Licealiada w piłce ręcznej chłopców IMS koszykówka chłopców, Licealiada koszykówka dziewcząt ID koszykówka dziewcząt. Przewidujemy udział ok. 500 uczestników. Koszty kwalifikowane to: koszty transportu = 145 000 zł, koszty zakwaterowania = 48 000 zł, koszty wyżywienia = 64 000 zł, koszty obsługi zadania = 50 000 zł. Podsumowując otrzymujemy kwotę 307 000 zł. Mając na uwadze rozwój sportu szkolnego ujęcie takiego</p>	
--	--	---	--

			zadania w planowanym Programie współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi uznajemy za zasadne.	
Izabelińskie Stowarzyszenie Partnerstwa Miast i Gmin				
5.	<p>§ 18. Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Kancelarię Marszałka 1) w obszarze „Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami” 1. Zwiększenie międzyregionalnych, europejskich procesów integracyjnych poprzez udział w innowacyjnych projektach organizacji pozarządowych z terenu</p>	<p>§ 18. Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Kancelarię Marszałka 1) w obszarze „Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami” 1. Zwiększenie międzyregionalnych, europejskich procesów integracyjnych poprzez udział w innowacyjnych projektach organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego i zagranicznych regionów</p>	<p>Izabelińskie Stowarzyszenie Partnerstwa Miast i Gmin od lat współpracuje z gminami partnerskimi Gminy Izabelin tj. Borken (Niemcy), Meru (Francja), Mickuny (Litwa), Kosów (Ukraina), Dołni cziflik (Bułgaria). Możliwość pozyskiwania funduszy z Województwa Mazowieckiego znakomicie wpłynie na rozszerzenie, pogłębienie współpracy między społeczeństwami, integrację europejską oraz promocję Mazowsza w zaprzyjaźnionych Regionach zagranicznych.</p>	<p>Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Celem zadania w obszarze „Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami” od samego początku jest rozwijanie współpracy z regionami partnerskimi Mazowsza, tj. realizacja projektów w tym zakresie ma z założenia wzbogacać i wzmacniać relacje międzyregionalne z naszymi partnerami (a nie innymi podmiotami) poprzez umożliwienie współdziałania organizacji pozarządowych. Kancelaria Marszałka nie ma intencji odchodzenia od tak określonego celu zadania. Należy dodatkowo zwrócić uwagę, że „Roczny program współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok” zakłada realizację projektów w kwocie 140 tys. zł rocznie w tym obszarze, rozszerzenie o jednostki partnerskie wszystkich 314 gmin województwa mazowieckiego nie wydaje się wykonalne w racjonalny sposób.</p>

	województwa mazowieckiego i zagranicznych regionów partnerskich Mazowsza	partnerskich Mazowsza oraz zagranicznych regionów partnerskich Gmin województwa mazowieckiego		
Fundacja Wspierania Rozwoju Dzieci i Wsparcia Rodziny „OdPoczątku”				
4.	Jako organizacja zajmująca się pomocą psychologiczno-pedagogiczną, która od lat pracuje z pacjentami w wieku rozwojowym oraz ich rodzicami, widzimy zasadność zwiększenia alokacji środków przeznaczonych na wykonywanie badań psychologicznych, pogłębiających diagnostykę zaburzeń psychicznych a także środków przeznaczonych na bieżącą pomoc	<p>- Zwiększenie ilości środków i liczby organizacji realizujących zadania publiczne związane z pomocą psychologiczno-pedagogiczną.</p> <p>- Wyodrębnienie osobnych konkursów na diagnostykę zaburzeń psychicznych, terapię oraz psychoedukację.</p> <p>- Zadania wieloletnie w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która pozwoli na objęcie długoterminową opieką osoby potrzebujące.</p> <p>- Ważnym aczkolwiek</p>	Jesteśmy organizacją, która realizowała szereg programów pomocowych związanych z ochroną zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wiemy z czym borykają się rodzice i młodzi ludzie w zakresie problemów ze zdrowiem psychicznym. Widzimy zwiększoną alokację na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w instytucjach grantodawczych, jednak uważamy, że w dalszym ciągu jest jej za mało w stosunku do potrzeb. Zwiększenie dostępności badań psychologiczno-pedagogicznych jest elementem kluczowym - diagnostyka jest zwykle wykonywana w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, które są "zakorkowane", co oznacza że czas oczekiwania na pierwszą konsultację ze specjalistą, która rozpoczyna ścieżkę diagnostyczną to minimum rok, czasem więcej. Poradnie publiczne są jedynymi organizacjami, upoważnionymi do wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i objęcia dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju, żadna inna organizacja nie jest w stanie ich wesprzeć w tym obszarze. Istnieje możliwość skrócenia ścieżki otrzymania pomocy	<p>Stanowisko Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej:</p> <p>Propozycja jest częściowo uwzględniona.</p> <p>MCPS w ramach realizowanych zadań z obszaru zdrowia psychicznego organizuje konkursy związane z pomocą psychologiczną i terapeutyczną.</p> <p>W 2025 roku przewidujemy ogłoszenie konkursu z ofertą pomocy terapeutycznej dla osób zdiagnozowanych oraz osób po kryzysie psychicznym. Proponowane wyodrębnione zadanie dotyczące diagnostyki zaburzeń psychicznych i neurorozwojowych wychodzi poza obszar działań MCPS.</p>

	<p>psychologiczno-pedagogiczną. Ważnym elementem jest również objęcie pomocą rodziców, dzieci i młodzieży z trudnościami funkcjonalnymi oraz szkolenia i superwizje dla kadr.</p>	<p>bardzo kosztownym pomysłem jest stworzenie kompleksowego ośrodka pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w którym pacjenci (dzieci, młodzież, rodzice z zaburzeniami psychicznymi otrzymaliby kompleksową pomoc zarówno diagnostyczną jak i terapeutyczną).</p>	<p>w zakresie uzyskania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i wwr (do miesiąca lub dwóch), w sytuacji, kiedy rodzic zgłasza się z kompletem badań i diagnozą lekarską, opartą na wynikach badań psychologicznych. W związku z tym rodzic dziecka z problemami staje przed wyborem - czy badania psychologiczne wykonać komercyjnie i znacząco skrócić czas pozyskania orzeczenia dla swojego dziecka, co wiąże się dużym kosztem (ok. 2,5 - 3 tys. zł) lub zrobić to bezpłatnie w ramach usług publicznej poradni, co zajmie w sumie ok 1,5 roku od zgłoszenia. W całym tym procesie, mam wrażenie gubimy dziecko, które otrzymuje pomoc znacznie później niż tego potrzebuje, co przekłada się na kolejne zaburzenia wtórne. Podczas realizacji projektów, gdzie w ofercie ujęto badania psychologiczno-pedagogiczne przez naszą Fundację - ilość osób zainteresowanych wykonaniem badań znacznie przekraczała ujęte w kosztorysie możliwości, a lista rezerwowa była bardzo długa. Pokazuje to jak bardzo duże jest zapotrzebowanie na tego typu pomoc. Odrębnym tematem jest opieka terapeutyczna - statystyki i badania pokazują lawinowy wzrost problemów psychicznych wśród Polaków - potrzebna jest spójna strategia pomocy - zarówno dla dzieci i jak ich rodziców. Pacjenci w wieku rozwojowym są nieodłączną częścią systemu rodzinnego - jeżeli ten szwankuje, co zwykle się dzieje, objęcie pomocą jedynie dziecko jest działaniem o zmniejszonej skuteczności. Koszty psychoterapii czy opieki psychologicznej są duże i długoterminowe, co oznacza, że ograniczona ilość Polaków ma możliwość, żeby</p>	
--	---	---	--	--

		<p>skorzystać z takiej formy pomocy, należy zaznaczyć, że dostępność tego typu usług nawet na rynku komercyjnym jest mocno ograniczona. Psychoterapia krótkoterminowa to ok. 30 spotkań dla pacjenta, do naszej Fundacji trafiają pacjenci, którzy zwykle potrzebują o wiele dłuższego wsparcia - pacjenci po próbach samobójczych, z depresją, samookaleczeniem to pacjenci do długoterminowej terapii. Dlatego uważamy, że warto rozważyć trzy osobne konkursy dotyczące diagnostyki zaburzeń psychicznych i neurorozwojowych, osobne dla opieki terapeutycznej i osobne dedykowane działaniom psychoedukacyjnym i szkoleniowym dla kadr- jako projekty wieloletnie. Do tej pory w obrębie jednego konkursu, zgodnie z wytycznymi w ogłoszeniu konkursowym realizowaliśmy zarówno elementy diagnostyczne, terapeutyczne i psychoedukacyjne a także szkolenia dla kadr. Prosimy o rozważenie wyodrębnienia osobnych konkursów w poszczególnych obszarach, pomoże to zwiększyć zakres i skuteczność podejmowanych działań np. konkurs dedykowany diagnostyce zaburzeń, który będzie zakładał przebadanie konkretnej liczby osób, uwzględniając spotkania wstępne, których zadaniem będzie rozpoznanie problemu i skierowanie pacjenta na konkretne ścieżki diagnostyczne a następnie przeprowadzenie diagnozy. Pomoc terapeutyczna byłaby osobnym programem, realizowanym w ramach innego konkursu, już dla osób zdiagnozowanych. Stworzenie ośrodka kompleksowej pomocy, jest to pomysł związany z zaangażowaniem dużych środków.</p>	
--	--	--	--

			Uważamy, że stworzenie jednego ośrodka, który zapewni kompleksową pomoc od poradnictwa, poprzez diagnostykę i terapię, obejmujący pomoc dziecku i rodzinie byłby strzałem w przysłowiową dziesiątkę - o ile byłoby to możliwe, połączenie działań terapeutów, psychologów, pedagogów, psychoterapeutów, logopedów i lekarza psychiatry, neurologa, znacznie przyczyniłoby się do poprawy zdrowia psychicznego mieszkańców Mazowsza.	
Federacja Mazowia				
5.	Rozdział 4 Formy współpracy, paragraf 7	Dodać punkt: Powierzenie wykonania zadań publicznych może nastąpić w innym trybie niż określony w ust. 2, jeżeli dane zadania można zrealizować efektywniej w inny sposób, określony w odrębnych przepisach. W szczególności poprzez zakup usług od organizacji pozarządowych, prowadzących działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego,	Warto poszerzać formy współpracy z organizacjami pozarządowymi także o zapisaną w Rocznym programie współpracy możliwość zakupu usług, w szczególności z zastosowaniem klauzul społecznych. To tym ważniejsze, że samorząd województwa kładzie nacisk na wspieranie i rozwój ekonomii społecznej prowadzonej przez podmioty ekonomii społecznej.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja jest uwzględniona. Od 2024 roku wprowadzone jest w Programie rozszerzenie w § 7 w ust. 1 pkt 3 – „innych trybów zlecenia zadań publicznych na podstawie odrębnych przepisów”.

		na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych przy porównywalności metod kalkulacji kosztów oraz porównywalności opodatkowania.		
6.	Rozdział 4 Formy współpracy, paragraf 7, punkt 1	Dodać podpunkt: Oddania w najem na preferencyjnych warunkach należących do Województwa lokali użytkowych organizacjom pozarządowym na cel prowadzonej przez nie działalności pożytku publicznego.	Warto wprowadzić działania związane z poszerzeniem zakresu współpracy organizacji o najem na preferencyjnych warunkach, jak robi to m.in. miasto stołeczne Warszawa czy miasto Poznań.	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Program współpracy jest stworzony jako dokument planistyczny, jednakże z zastosowaniem zapisów aktu prawa miejscowego. Tym samym katalog form współpracy o charakterze pozafinansowym nie zostanie poszerzony.</p> <p>Podmioty, w tym m.in. organizacje pozarządowe realizujące działania np. wspierająco-edukacyjne mogą złożyć wniosek do Urzędu z prośbą o wynajęcie sali, w którym uzasadnią potrzebę udostępnienia pomieszczeń Urzędu lub delegatury. Urząd w miarę możliwości, na indywidualny wniosek organizacji odniesie się do prośby.</p>
7.	Rozdział 4 Formy współpracy, paragraf 7	Dodać punkt: Przy zakupie usług, o którym mowa w ust. 4, należy rozważyć	Warto poszerzać formy współpracy z organizacjami pozarządowymi także o zapisaną w Rocznym programie współpracy możliwość zakupu usług, w szczególności z zastosowaniem klauzul społecznych. To tym ważniejsze, że samorząd Województwa kładzie nacisk	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Zarząd Województwa Mazowieckiego, uznając za konieczne łączenie wzrostu gospodarczego</p>

		zastosowanie klauzul społecznych lub innych istotnych kryteriów społecznych.	na wspieranie i rozwój ekonomii społecznej prowadzonej przez podmioty ekonomii społecznej.	z polepszaniem warunków życia mieszkańców oraz biorąc pod uwagę, że wydatki administracji ponoszone na zakup usług czy finansowanie robót budowlanych mogą przyczyniać się do osiągnięcia celów społeczno-gospodarczych Województwa, rekomenduje stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych udzielanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie oraz wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne. Rekomendacja ta zawarta jest w dokumencie: Uchwała nr 1473/92/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie „Polityki stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych udzielanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne”, zmienionej uchwałą nr 793/248/17 z dnia 6 czerwca 2017 r.
8.	W obszarze „Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, zadanie pn.	Termin ogłoszenia konkursu/obowiązania umowy: IV kwartał 2024 (zadanie wieloletnie planowane na lata 2025–2027)	Ogłoszenie konkursu powinno nastąpić jak najwcześniej, aby zapewnić jak najdłuższy okres realizacji działania. Projekt powinien odpowiadać realiom działania uczelni wyższych oraz roku akademickiego uwzględniającego tryby organizowania praktyk studenckich na poszczególnych uczelniach, dlatego działania powinny być realizowane w trybie trzyletnim (o ile nie pięcioletnim), aby móc zaplanować długofalową	Stanowisko Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Termin ogłoszenia w programie wskazano na I kwartał 2025 r. Zadanie zostało zaplanowane jako 3-letnie, więc zaplanowano długofalową współpracę. Rozstrzygnięcie konkursu w I kwartale 2025 roku umożliwi rozpoczęcie działań w semestrach

	„Włączenie ekonomii społecznej w proces kształcenia studentów”		współpracę z uczelniami, aby możliwe było osiągnięcie zakładanych wskaźników jakościowych i ilościowych.	letnich uczelni, co pozwoli na realizację pierwszych praktyk w tym semestrze lub w sezonie wakacyjnym, kiedy to studenci najczęściej planują odbywanie praktyk, dysponując większą liczbą wolnych dni niż pod koniec semestrów, gdzie jest czas zdawania egzaminów i zaliczania ćwiczeń.
9.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie”	Dodać zadanie pn. „ Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej ”	<p>Proponujemy dodanie nowego zadania, które będzie uzupełniać inne obszary edukacyjne, w tym edukację obywatelską, edukację o przedsiębiorczości czy edukację konsumencką.</p> <p>Na terenie województwa mazowieckiego działają organizacje pozarządowe zajmujące się m.in. edukacją pracowniczą, i nie jest to tylko domena działania związków zawodowych.</p> <p>We współczesnym społeczeństwie obok edukacji z zakresu przedsiębiorczości, ważną jest edukacja w zakresie praw pracowniczych młodych ludzi, w szczególności tych, którzy uczestniczą w edukacji w szkołach branżowych i zawodowych.</p> <p>Związki zawodowe są jednym z najważniejszych podmiotów życia społeczno-gospodarczego. Jednak w Polsce poziom uzwiązkowienia wynosi jedynie 5.5%, a średni poziom uzwiązkowienia w Unii Europejskiej wynosi 23%, a w krajach skandynawskich wynosi około 70%. Powinniśmy podjąć działania, które będą zwiększać wiedzę i zainteresowanie młodych dołączaniem do związków zawodowych, a także budowaniem pozytywnego wizerunku związków zawodowych na Mazowszu, co nie tylko poprawi sytuację pracowników (oraz młodych na rynku pracy),</p>	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja jest częściowo uwzględniona.</p> <p>Propozycja dodania nowego zadania pn. „Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej” wpisuje się w zakres zadania konkursowego „1.Organizacja różnorodnych inicjatyw edukacyjnych: warsztatów, konferencji, seminariów, szkoleń o charakterze edukacyjnym” realizowanego przez Departament w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie”. Szeroki zakres zadania konkursowego nr 1 pozwala na złożenie ofert dotyczących realizacji różnorodnych inicjatyw edukacyjnych, w tym również związanych z edukacją pracowniczą.</p>

			<p>którzy będą znać przysługujące im prawa, ale także pozwoli dorównać średniej europejskiej. Proponowana kwota: 50 000 PLN.</p>	
10.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich w obszarze „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”</p>	<p>Dodać zadanie pn. „Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej” lub „Wzmocnienie roli regionalnych animatorów związków zawodowych”</p>	<p>W interesie Samorządu Województwa Mazowieckiego powinien być zrównoważony rozwój naszego regionu, który obejmuje nie tylko rozwój przedsiębiorczości, ale także budowanie dobrej jakości dialogu społecznego, który nie jest możliwy bez świadomego udziału wszystkich stron.</p> <p>Takie zadanie powinno znaleźć się w rocznym programie współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego, ponieważ na terenie województwa mazowieckiego działają organizacje pozarządowe zajmujące się m.in. edukacją pracowniczą, i nie jest to tylko domena działania związków zawodowych (np. Fundacja Centrum Organizowania Związków Pracowniczych).</p> <p>We współczesnym społeczeństwie obok edukacji z zakresu przedsiębiorczości, ważna jest edukacja w zakresie praw pracowniczych młodych ludzi, w szczególności tych, którzy uczestniczą w edukacji w szkołach branżowych i zawodowych.</p> <p>Związki zawodowe są jednym z najważniejszych podmiotów życia społeczno-gospodarczego. Jednak w Polsce poziom uzwiązkowienia wynosi jedynie 5.5%, a średni poziom uzwiązkowienia w Unii Europejskiej wynosi 23%, a w krajach skandynawskich wynosi około 70%. Powinniśmy podjąć działania, które będą zwiększać wiedzę i zainteresowanie młodych dotychczas do związków zawodowych, a także</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Konkursy realizowane przez Departament z zakresu wspierania przedsiębiorczości są ukierunkowane przede wszystkim na realizację celów zidentyfikowanych w Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza. Konkursy skupiają się na wsparciu organizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz na budowaniu efektywnego ekosystemu wspierania innowacyjności w regionie. Zaproponowana tematyka nie wpisuje się bezpośrednio w cele w/w strategii.</p>

			<p>budowaniem pozytywnego wizerunku związków zawodowych na Mazowszu, co nie tylko poprawi sytuację pracowników (oraz młodych na rynku pracy), którzy będą znać przysługujące im prawa, ale także pozwoli dorównać średniej europejskiej.</p> <p>Proponowana kwota: 50 000 PLN</p>	
11.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich w obszarze „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego”</p>	<p>Zadanie pn. „Propagowanie rolnictwa ekologicznego oraz upowszechnienie roli pszczół w środowisku naturalnym” zmienić na „Propagowanie rolnictwa ekologicznego oraz upowszechnienie roli pszczół oraz dzikich zapylaczy w środowisku naturalnym”</p>	<p>W Polsce występuje ok. 470 gatunków dzikich zapylaczy, spośród których 222 są zagrożone wyginięciem (!).</p> <p>I to na nich skupiać się powinien tego rodzaju projekt, a nie na hodowlanej i niezagrożonej pszczole miodnej (czyli na pszczelarstwie jako takim). Nie negując bowiem roli pszczoły miodnej w ekosystemie jako zapylacza, należy zwrócić uwagę na tzw. przepszczelenie większości regionów Polski, co oznacza, że pszczół miodnych jest po prostu za dużo. Ma to swoje konsekwencje dla dzikich zapylaczy, gdyż jak pokazują badania, pszczoła miodna wpływa na nie niekorzystnie, konkuruje z nimi i przyczynia się do ich ustępowania (np. https://peerj.com/articles/14699/).</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Propozycja zostanie uwzględniona.</p> <p>Dotychczasowe zadanie nie wykluczało dzikich zapylaczy. W zadaniach często organizacje podejmowały ten temat. Departament przychyla się do korekty nazwy zadania.</p>
12.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich w obszarze</p>	<p>Sugerowana zmiana: wstrzymanie realizacji zadania pn. „Wspieranie rozwoju gospodyń aktywnych społecznie” do czasu</p>	<p>W latach 2021-2024 na realizację zadania „Wspieranie rozwoju gospodyń aktywnych społecznie” przekazano kwotę ponad 22 000 000 PLN. Wątpliwość wzbudza brak przeprowadzenia skutecznej ewaluacji tego zadania w trybie wieloletnim. Celem prowadzenia racjonalnej polityki finansowej, w szczególności przy tak wysokich środkach finansowych przeznaczanych na to zadanie, konieczne jest przeprowadzenie ewaluacji. Na ten czas</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Departament proponuje nie uwzględniać tego postulatu. Zmiana kryteriów konkursu nastąpi w 2026 roku.</p>

	„Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”, zadanie pn. „Wspieranie rozwoju gospodyń aktywnych społecznie”	przeprowadzenia jego wieloletniej ewaluacji	proponujemy wstrzymanie realizacji zadania na rok 2025.	
13.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich w obszarze „Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”	Dodać zadanie pn. Ewaluacja działań realizowanych w ramach zadania „Wspieranie rozwoju gospodyń aktywnych społecznie” w latach 2021-2024. Przeznaczyć kwotę 125 000 PLN na realizację takiego zadania.	<p>W latach 2021-2024 na realizację zadania pn. „Wspieranie rozwoju gospodyń aktywnych społecznie” przekazano kwotę ponad 22 000 000 PLN. Na posiedzeniu MRDPP w dniu 8 kwietnia 2024 Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich przekazał, że nie były prowadzone działania ewaluacyjne programu, poza bieżącym monitoringiem projektów. Widząc, jak znacząca jest kwota środków przekazywana na te działania konieczne jest przeprowadzenie dobrej ewaluacji realizowanego konkursu, która pokaże nie tylko jego faktyczne oddziaływanie, ale także możliwe kierunki jego modyfikacji, która pozwoli skutecznie wydatkować środki publiczne, wspomagać rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, a przede wszystkim aktywizować gospodynie wiejskie.</p> <p>Obecnie w województwie mamy zarejestrowanych w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 2180 KGW (stan na 14 lipca 2024 r.). Działają również inne organizacje, których celem jest rozwoju obszarów</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Propozycja zostanie uwzględniona. Departament proponuje na realizację zadania publicznego kwotę 100 000 zł.</p>

			<p>wiejskich, w tym aktywizacja kobiet na wsi. Przeznaczając tak duże środki finansowe na ten cel, konieczne jest aby było to robione świadomie i skuteczne. Proponowana kwota odnosi się do kwoty przyznanej w 2022 roku na realizację zadania pn. „Badanie kondycji sektora organizacji pozarządowych w województwie mazowieckim”, która wynosiła 100 000 PLN wraz z uwzględnieniem inflacji skumulowanej w łącznej wysokości 25%.</p>	
14.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Kancelarię Marszałka w obszarze „Zwiększenie międzyregionalnych, europejskich procesów integracyjnych poprzez udział w innowacyjnych projektach organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego i zagranicznych</p>	<p>140 000 zł – zwiększenie kwoty do 200 000 PLN oraz maksymalnej wartości projektu do 50 000 PLN</p>	<p>Bardzo nas cieszy zwiększenie w 2024 roku kwoty łącznej w obszarze, co pozwoliło na dofinansowanie nie trzech, a czterech projektów. Niemniej proponujemy zwiększenie kwoty łącznej w tym obszarze oraz zwiększenie wartości jednego projektu do 50 000 PLN. Maksymalna wartość jednego projektu w wysokości 35 000 PLN jest niezmienna od 2021 roku. W tym czasie inflacja skumulowana wyniosła 35,8%, co oznacza że za kwotę: 35 000 zł kupimy dziś tyle co w 2021-02 za kwotę 25 758 zł. Aby kupić tyle samo towarów, należałoby wydać 47 559 zł. Nie jest więc możliwe realizowanie wysokiej jakości projektów pozwalających zachowywać porównywalne rezultaty jakościowe i ilościowe przy zachowaniu tej samej wartości dotacji.</p>	<p>Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>W związku z rosnącymi kosztami prowadzenia działalności, a także chęcią utrzymania realizacji projektów na wysokim poziomie, Kancelaria Marszałka przychyliła się do propozycji zwiększenia kwoty finansowania ze 140 000 zł do 200 000 zł. Zmiana ta będzie procedowana do wprowadzenia do Roczego programu współpracy na 2026 rok.</p>

	regionów partnerskich Mazowsza”			
15.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Kancelarię Marszałka zadania w obszarze „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”	Dodać zadanie pn. „ Wspieranie inicjatywy w ramach Europejskiego Tygodnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy ”	Każdego roku w październiku obchodzimy „Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy” warto aby Samorząd Województwa Mazowieckiego, który co roku wspiera inicjatywy w ramach Europejskiego Tygodnia Przedsiębiorczości, uwzględnił również udział inicjatyw związanych z bezpieczeństwem i ochroną zdrowia w pracy. Badania GUS z 2022 roku pokazały, że w końcu grudnia w województwie mazowieckim pracowało ponad 2,6 mln osób, w tym w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych pracowało 40,5 tys. osób. W 2022 r. w województwie mazowieckim odnotowano 8676 wypadków przy pracy (poza rolnictwem indywidualnym), w tym śmierć poniosło 26 osób, a 44 osoby doznały ciężkich uszkodzeń ciała. Natomiast liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami przy pracy w 2022 roku wynosiła 367,2 tys. Widząc powyższe dane nie można ignorować faktu, jak poważnym problemem w województwie mazowieckim jest bezpieczeństwo i ochrona zdrowia w pracy. W 2022 roku zginęło w pracy o 26 osób za dużo.	Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Dodanie nowego zadania zaproponowanego przez Federację Mazowia wydaje się zasadne, jednak nie wpisuje się w zakres działań Kancelarii.
16.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji	Proponujemy rozdzielenie zadania pn. „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich organizacji	Proponujemy rozdzielenie zadań, ponieważ potrzeby związane ze wzmacnianiem potencjału mazowieckich organizacji są bardzo złożone i wymagają kompleksowe i systemowe wsparcia. W jednym konkursie z działaniami na rzecz budowania postaw aktywności	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja częściowo zostanie uwzględniona. Organizacja pozarządowa składając ofertę na zadanie pn. „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich

	<p>w obszarze „Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1-32a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”</p>	<p>pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej” na dwa odrębne zadania pn.: „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich organizacji pozarządowych” oraz „Realizacja działań z zakresu budowania postaw aktywności obywatelskiej”</p>	<p>obywatelskiej ulegają one rozmyciu. Są to też działania, które wymagają zwiększenia dotychczasowego budżetu.</p>	<p>organizacji pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej” samodzielnie określa potrzebę realizacji swojego działania. Z doświadczenia wynika, że wiele ofert dotyczy obydwu działań. Środki na to zadanie zostaną zwiększone z kwoty 550 000 zł do 750 000 zł.</p>
17.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji w obszarze „Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1</p>	<p>Proponujemy dodanie zadania pn. „Wzmacnianie potencjału urzędników współpracujących z organizacjami pozarządowymi w Województwie Mazowieckim” z kwotą 150 000 PLN, ogłoszone w okresie IV kwartał 2024/I kwartał 2025</p>	<p>W oparciu o działania Federacji Mazowia w latach 2021-2024, kiedy prowadziła działania wspierające urzędników współpracujących z organizacjami pozarządowymi, w tym szkolenia i konferencje, a także wydała poradnik, widzimy ogromną potrzebę takich działań, ponieważ żaden inny podmiot nie wzmacnia kompetencji i potencjału tych osób, w których rękach leży jakość współpracy NGO i JST. Urzędnicy, którzy uczestniczyli w prowadzonych przez Federację Mazowia działaniach, wskazywali, że nigdy nie brali udziału w działaniach, które podnosiłyby ich kompetencje w tym zakresie, a nasze szkolenia czy wydarzenia były dla nich pierwszymi. Zadanie powinno obejmować sieciowanie, szkolenia, webinaria, a także konferencję. Proponujemy zadanie na wzór realizowanego w 2024</p>	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Proponowane zadanie nie wpisuje się w katalog zadań art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz w cele Roczego programu współpracy. Uczestnictwo pracowników administracji publicznej w takich wydarzeniach jak OFIP i MFIP pozwala na wymianę informacji, wypracowanie dobrych praktyk, wskazuje jak budować dobre zasady współpracy, zachęcać do dialogu, umożliwia wymianę perspektyw między urzędnikami a organizacjami pozarządowymi.</p>

	pkt 1-32a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”		roku zadania pn. „Wzmacnianie potencjału opiekunów młodzieżowych rad w Województwie Mazowieckim”.	
18.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji w obszarze „Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1-32a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”	Proponujemy dodanie zadania pn. „ Wzmacnianie potencjału istniejących ponadbranżowych terytorialnych federacji organizacji pozarządowych w Województwie Mazowieckim ” z kwotą 150 000 PLN, ogłoszone w okresie IV kwartał 2024/ I kwartał 2025	W województwie mazowieckim działa 8 ponadbranżowych lokalnych federacji organizacji pozarządowych, z czego jedynie 4 federacje są aktywne i tylko jedna federacja regionalna. Kilka federacji jest w stanie likwidacji. To co jest wyzwaniem dla lokalnych federacji to podtrzymanie działania po założeniu (najczęściej finansowanym z zewnętrznego projektu), a potem dalszym finansowanie ich działań, w tym oferty dla członków, która wzmacnia ich lokalną i regionalną pozycję. Niestety nie jest możliwe finansowanie ich działalności ze składek członkowskich, bo organizacje członkowskie lokalnych federacji najczęściej nie dysponują dużymi budżetami. Dla liderów, którzy je prowadzą są też dodatkowymi organizacjami, które pozwalają na stwarzanie reprezentacji organizacji i skuteczne występowanie w imieniu sektora pozarządowego. Brakuje jednak narzędzi, które wzmacniałyby tę lokalną reprezentację sektora pozarządowego. Dedykowany program dla istniejących federacji wzmocni nie tylko same federacje i ich organizacje członkowskie, ale także postrzeganie ich przez decydentów i inne organizacje.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Jednym z działań w ramach ogłoszenia konkursowego na zadanie publiczne pn. „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich organizacji pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej” jest tworzenie lub rozwój związków, porozumień i sieci organizacji pozarządowych – tematycznych bądź terytorialnych. Proponuję się doprecyzowanie lub dodanie działania - wzmacnianie potencjału istniejących ponadbranżowych terytorialnych federacji organizacji pozarządowych - w treści ogłoszenia konkursowego.
19.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament	Zwiększenie środków w obszarze do kwoty 2 250 000 PLN	Proponowana kwota w zadaniu pn. „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich organizacji pozarządowych: 1 000 000 PLN (przy czym minimalna wartość dotacji 50 000 PLN).	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja zostanie częściowo uwzględniona.

	<p>Organizacji w obszarze „Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1-32a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” wynosi 1 400 000 zł</p>		<p>Zwiększenie środków i zwiększenie liczby dotacji jest konieczne, ponieważ są w województwie mazowieckim powiaty, w których w ostatnich 4 latach nie były prowadzone żadne działania wzmacniające potencjał mazowieckich organizacji pozarządowych. To nie tylko nie rozwija organizacji, ale przeciwnie osłabia ich kondycję.</p> <p>Proponowana kwota w zadaniu pn. „Realizacja działań z zakresu budowania postaw aktywności obywatelskiej” - 300 000 PLN.</p> <p>Proponowana kwota zadanie pn. „Wspieranie rozwoju aktywnych społeczności lokalnych na Mazowszu – wyłonienie operatora projektu” - 700 000 PLN (poziom niezmienny).</p> <p>Proponowana kwota na zadanie pn. „Wzmacnianie potencjału urzędników współpracujących z organizacjami pozarządowymi w Województwie Mazowieckim” – 150 000 PLN.</p> <p>Proponowana kwota na zadanie pn. „Wzmacnianie potencjału istniejących ponadbranżowych terytorialnych federacji organizacji pozarządowych w Województwie Mazowieckim” - 150 000 PLN.</p>	<p>Środki na zadanie publiczne pn. „Realizacja działań z zakresu wzmacniania potencjału mazowieckich organizacji pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej” zostały zwiększone z kwoty 550 000 zł do 750 000 zł.</p> <p>Podsumowując zwiększenie kwoty środków na zadania w ramach obszaru z 1 400 000 zł do 1 600 000 zł.</p>
20.	<p>„Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” wynosi 2 000 000 zł</p>	<p>Proponujemy zwiększenie kwoty do 3 000 000 PLN</p>	<p>Kwota środków jest niewystarczająca na skuteczną realizację działań w obszarze Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie. Konieczne zwiększenie kwoty, aby skutecznie wyrównywać szanse edukacyjne dzieci i młodzieży, w szczególności z mniejszych miejscowości.</p>	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja zostanie uwzględniona.</p>

21.	W obszarze „Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” w ramach zadania pn. „Wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności kół gospodyń wiejskich”	Zmiana zapisu z „Wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności kół gospodyń wiejskich” na „ Wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności organizacji wiejskich ”	Uważamy za dyskryminujące ograniczenie działań tylko do kół gospodyń wiejskich.	<p>Stanowisko Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Aktualnie obowiązujące przepisy nie regulują takiej formy prawnej działalności jak organizacja wiejska. Dlatego też brak podstaw do uwzględnienia zgłoszonej przez Federację Mazowia uwagi.</p> <p>Zadanie jest odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez przedstawicieli kół gospodyń i gospodarzy wiejskich, działających z seniorami i na ich rzecz. Ma ono na celu m.in. zachęcenie KGW do podejmowania działań na rzecz włączenia społecznego seniorów zamieszkujących na obszarach wiejskich, gdzie jest utrudniony dostęp do działań aktywizujących.</p>
22.	Rozdział 7 Sposób realizacji Programu § 22. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są: 4) Rada	Dodać podpunkt – w zakresie m.in.: f) konsultowania z innymi organizacjami pozarządowymi opinii i rekomendacji dotyczących decyzji czy stanowisk podejmowanych przez Radę	Warto zapisać w programie na 2025 rok motywację zarówno dla członków Rady, jak i dla samych organizacji, szukania narzędzi do poszerzania dialogu na linii Samorząd Województwa – organizacje.	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Program współpracy jest stworzony jako dokument planistyczny, jednakże z zastosowaniem zapisów aktu prawa miejscowego. Ogranicza to nadmierowe rozszerzanie zapisów.</p>
23.	§ 23. Bieżąca współpraca Województwa z organizacjami	Dodać punkt: informowaniu organizacji o bieżących działaniach	Widzimy jak ważnym elementem współpracy Samorządu Województwa z organizacjami jest informowanie organizacji o prowadzonych działaniach, zarówno w formie komunikatów na stronie	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Program współpracy jest stworzony jako dokument planistyczny, jednakże</p>

	pozarządowymi, polega w szczególności	podejmowanych na rzecz organizacji pozarządowych, w tym organizowaniu spotkań z organizacjami pozarządowymi	dialog.mazovia.pl , ale także w formie onlinowych spotkań, które prezentują podejmowane przez Samorząd Województwa działania. Warto zapisać ten punkt w programie, aby takie działania faktycznie się zadziały, zarówno w kontekście działań prowadzonych przez Urząd Marszałkowski, jak i przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.	z zastosowaniem zapisów aktu prawa miejscowego. Ogranicza to nadmierowe rozszerzanie zapisów.
--	---	--	--	---

Tabela nr 2

Zestawienie uwag i propozycji zgłoszonych na etapie konsultacji projektu „Rocznego programu współpracy Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok”

L.p.	Zapis w projekcie Programu współpracy na 2025 rok do którego zgłaszane są uwagi wraz z nr paragrafu, ustępu, punktu	Sugerowana zmiana (konkretna propozycja nowego brzmienia paragrafu, ustępu, punktu) ewentualnie propozycja zapisu w projekcie Programu współpracy na 2025 rok	Uzasadnienie	Sposób rozpatrzenia uwagi, propozycji
I	II	III	IV	V
Stowarzyszenie Nasza Kolonia Janów				
1.	Rozdział 2 Cele i zasady współpracy § 3	Dodanie pkt 8: „8) wzmocnienie wsparcia organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich poprzez specjalne programy aktywizujące lokalne społeczności oraz zachęcające samorządy do współpracy z NGO-sami.”	Nasze stowarzyszenie, działające od roku na terenie gminy wiejskiej, napotyka poważne trudności związane z niskim poziomem zaangażowania mieszkańców oraz brakiem wsparcia ze strony lokalnych władz. Konieczne jest zwiększenie wsparcia organizacji pozarządowych w takich obszarach, aby kształtować społeczeństwo obywatelskie również na terenach wiejskich, gdzie problemy te są szczególnie widoczne.	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Propozycje zadań publicznych w różnych obszarach współpracy umożliwiają wsparcie organizacji w wymiarze aktywizacji i rozwoju społeczności Mazowsza, w tym wsparcie organizacji działających na terenach wiejskich m.in. w zakupie niezbędnego sprzętu, który pozwala na rozwój ich działania oraz zwiększenie liczby organizowanych przez nie przedsięwzięć. Dodatkowo w ramach</p>

				<p>zadania pn. „Wspieranie rozwoju aktywnych społeczności lokalnych na Mazowszu – wyłonienie operatora projektu” w ramach organizowanych naborów przez operatorów, młode organizacje mogą wnioskować o środki na rozwój lub realizację małych inicjatyw.</p> <p>Urząd nie mamy możliwości wpływu na władze lokalne oraz społeczność. Lokalne organizacje pozarządowe poprzez różnego rodzaju działania, realizację projektów mogą wpływać na rozwój społeczności lokalnej, angażować i wspólnie tworzyć inicjatywy społeczne.</p>
2.	Rozdział 7, Sposób realizacji Programu, § 23	<p>Dodanie nowego ustępu: „8) wprowadzeniu dodatkowych programów wsparcia finansowego i doradczego dla nowo powstałych organizacji pozarządowych działających nie dłużej niż 3 lata, szczególnie na terenach wiejskich.”</p>	<p>Jako młoda organizacja odczuwamy, że brakuje dedykowanego wsparcia dla nowo powstałych NGO-sów, szczególnie na terenach wiejskich. Proponujemy utworzenie specjalnych programów wspierających nowo powstałe stowarzyszenia, aby mogły skuteczniej konkurować o środki i realizować swoje cele.</p>	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>W ramach zadania pn. „Wspieranie rozwoju aktywnych społeczności lokalnych na Mazowszu – wyłonienie operatora projektu” w ramach organizowanych naborów przez operatorów, młode organizacje mogą wnioskować o środki na rozwój lub realizację małych inicjatyw. Dodatkowo prowadzone jest wsparcie szkoleniowe dla organizacji m.in.</p>

				w zakresie pozyskiwania środków, przygotowania ofert, rozliczania lub bardziej specjalistycznych zagadnień dotyczących ich funkcjonowania np. ustawa Kamilka.
Federacja Mazowia				
3.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie”	Dodać zadanie pn. „ Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej ”	<p>Proponujemy dodanie nowego zadania, które będzie uzupełniać inne obszary edukacyjne, w tym edukację obywatelską, edukację o przedsiębiorczości czy edukację konsumencką.</p> <p>Na terenie województwa mazowieckiego działają organizacje pozarządowe zajmujące się m.in. edukacją pracowniczą, i nie jest to tylko domena działania związków zawodowych.</p> <p>We współczesnym społeczeństwie obok edukacji z zakresu przedsiębiorczości, ważna jest edukacja w zakresie praw pracowniczych młodych ludzi, w szczególności tych, którzy uczestniczą w edukacji w szkołach branżowych i zawodowych.</p> <p>Związki zawodowe są jednym z najważniejszych podmiotów życia społeczno-gospodarczego.</p> <p>Jednak w Polsce poziom uzwiązkowienia wynosi jedynie 5.5%, a średni poziom uzwiązkowienia w Unii Europejskiej wynosi 23%, a w krajach skandynawskich wynosi około 70%. Powinniśmy podjąć działania, które będą zwiększać wiedzę i zainteresowanie młodych dołączaniem do związków zawodowych, a także budowaniem pozytywnego wizerunku związków zawodowych na Mazowszu, co nie tylko</p>	<p>Stanowisko Departamentu Edukacji Publicznej i Sportu: Propozycja częściowo uwzględniona.</p> <p>Propozycja dodania nowego zadania pn. „Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej” zaproponowana przez Federację Mazowia wpisuje się w zakres zadania konkursowego: „1.Organizacja różnorodnych inicjatyw edukacyjnych: warsztatów, konferencji, seminariów, szkoleń o charakterze edukacyjnym” realizowanego przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu w obszarze „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie”. W opinii Departamentu niezasadne jest dodanie nowego zadania. Szeroki zakres zadania konkursowego nr 1 pozwala na złożenie ofert dotyczących realizacji różnorodnych inicjatyw edukacyjnych,</p>

			<p>poprawi sytuację pracowników (oraz młodych na rynku pracy), którzy będą znać przysługujące im prawa, ale także pozwoli dorównać średniej europejskiej.</p> <p>Proponowana kwota: 50 000 PLN</p>	<p>w tym również związanych z edukacją pracowniczą.</p>
4.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich w obszarze „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”</p>	<p>Dodać zadanie pn. „Wspieranie inicjatyw z obszaru edukacji pracowniczej” lub „Wzmocnienie roli regionalnych animatorów związków zawodowych”</p>	<p>W interesie Samorządu Województwa Mazowieckiego powinien być zrównoważony rozwój naszego regionu, który obejmuje nie tylko rozwój przedsiębiorczości, ale także budowanie dobrej jakości dialogu społecznego, który nie jest możliwy bez świadomego udziału wszystkich stron.</p> <p>Takie zadanie powinno znaleźć się w rocznym programie współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego, ponieważ na terenie województwa mazowieckiego działają organizacje pozarządowe zajmujące się m.in. edukacją pracowniczą, i nie jest to tylko domena działania związków zawodowych (np. Fundacja Centrum Organizowania Związków Pracowniczych).</p> <p>We współczesnym społeczeństwie obok edukacji z zakresu przedsiębiorczości, ważna jest edukacja w zakresie praw pracowniczych młodych ludzi, w szczególności tych, którzy uczestniczą w edukacji w szkołach branżowych i zawodowych.</p> <p>Związki zawodowe są jednym z najważniejszych podmiotów życia społeczno-gospodarczego. Jednak w Polsce poziom uzwiązkowienia wynosi jedynie 5,5%, a średni poziom uzwiązkowienia w Unii Europejskiej wynosi 23%, a w krajach skandynawskich wynosi około 70%.</p>	<p>Stanowisko Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Realizowane przez Departament konkursy z zakresu wspierania przedsiębiorczości są ukierunkowane przede wszystkim na realizację celów zidentyfikowanych w Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza. Konkursy skupiają się na wsparciu organizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz na budowaniu efektywnego ekosystemu wspierania innowacyjności w regionie.</p> <p>Zaproponowana tematyka nie wpisuje się bezpośrednio w cele ww. strategii.</p>

			<p>Powinniśmy podjąć działania, które będą zwiększać wiedzę i zainteresowanie młodych dołączaniem do związków zawodowych, a także budowaniem pozytywnego wizerunku związków zawodowych na Mazowszu, co nie tylko poprawi sytuację pracowników (oraz młodych na rynku pracy), którzy będą znać przysługujące im prawa, ale także pozwoli dorównać średniej europejskiej.</p> <p>Proponowana kwota: 50 000 PLN</p>	
5.	<p>Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Kancelarię Marszałka w obszarze: „Zwiększenie międzyregionalnych, europejskich procesów integracyjnych poprzez udział w innowacyjnych projektach organizacji pozarządowych z terenu województwa mazowieckiego i zagranicznych regionów partnerskich Mazowsza”</p>	<p>140 000,00 zł – zwiększenie kwoty do 200 000 PLN oraz maksymalnej wartości projektu do 50 000 PLN</p>	<p>Bardzo nas cieszy zwiększenie w 2024 roku kwoty łącznej w obszarze, co pozwoliło na dofinansowanie nie trzech, a czterech projektów. Niemniej proponujemy zwiększenie kwoty łącznej w tym obszarze oraz zwiększenie wartości jednego projektu do 50 000 PLN.</p> <p>Maksymalna wartość jednego projektu w wysokości 35 000 PLN jest niezmienna od 2021 roku. W tym czasie inflacja skumulowana wyniosła 35,8%, co oznacza że za kwotę: 35 000 zł kupimy dziś tyle co w 2021-02 za kwotę 25 758 zł. Aby kupić tyle samo towarów, należałoby wydać 47 559 zł. Nie jest więc możliwe realizowanie wysokiej jakości projektów pozwalających zachowywać porównywalne rezultaty jakościowe i ilościowe przy zachowaniu tej samej wartości dotacji.</p>	<p>Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Kancelaria proponuje utrzymanie w 2025 roku kwoty 140 000 zł. Będzie postulowała o zwiększenie kwoty na realizację zadania do 200 000 zł oraz maksymalnej wartości oferty do 50 000 zł, na 2026 roku.</p>
6.	<p>Priorytetowe zadania publiczne</p>	<p>Dodać zadanie pn. „Wspieranie inicjatywy w ramach Europejskiego</p>	<p>Każdego roku w październiku obchodzimy „Europejski Tydzień Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy”</p>	<p>Stanowisko Kancelarii Marszałka: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p>

	realizowane przez Kancelarię Marszałka zadania w obszarze „Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości”	Tygodnia Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy”	warto aby Samorząd Województwa Mazowieckiego, który co roku wspiera inicjatywy w ramach Europejskiego Tygodnia Przedsiębiorczości, uwzględnił również udział inicjatyw związanych z bezpieczeństwem i ochroną zdrowia w pracy. Badania GUS z 2022 roku pokazały, że w końcu grudnia w województwie mazowieckim pracowało ponad 2,6 mln osób, w tym w warunkach szkodliwych dla zdrowia i urzędników do sieciowania, wymiany doświadczeń, ale też uczenia się. Tym bardziej potrzebę działań wspierających dla urzędników pokazuje zainteresowanie urzędników udziałem w XX Mazowieckim Forum Inicjatyw Pozarządowych, gdzie 30% osób uczestniczących stanowili urzędnicy, którzy nie mają alternatywnych form wsparcia. Uważamy, że Samorząd Województwa może być pionierem w prowadzeniu takich działań, choćby w minimalnej skali.	Dodanie nowego zadania zaproponowanego przez Federację Mazowia wydaje się zasadne, jednak nie wpisuje się w zakres działań Kancelarii.
7.	Priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Organizacji w obszarze „Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym	Proponujemy dodanie zadania pn. „Wzmacnianie potencjału urzędników współpracujących z organizacjami pozarządowymi w Województwie Mazowieckim” z kwotą 50 000 zł, ogłoszone w okresie IV kwartał 2024/ I kwartał 2025	W oparciu o działania Federacji Mazowia w latach 2021- 2024, kiedy prowadziła działania wspierające urzędników współpracujących z organizacjami pozarządowymi, w tym szkolenia i konferencje, a także wydała poradnik, widzimy ogromną potrzebę takich działań, ponieważ żaden inny podmiot nie wzmacniania kompetencji i potencjału tych osób, w których rękach leży jakość współpracy NGO i JST. Urzędnicy, którzy uczestniczyli w prowadzonych przez Federację Mazowia działaniach, wskazywali, że nigdy nie brali udziału w działaniach, które podnosiłyby ich kompetencje w tym zakresie, a nasze szkolenia czy wydarzenia były dla nich pierwszymi. Zadanie	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. Propozycja nowego zadania zostanie przeanalizowana i ewentualnie zostanie procedowana do wprowadzenia do Roczego programu współpracy na 2026 rok lub innego instrumentu wsparcia.

	w art. 4 ust. 1 pkt 1-32a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”		<p>powinno obejmować sieciowanie, szkolenia, webinaria, a także konferencję.</p> <p>Proponujemy zadanie na wzór realizowanego w 2024 roku zadania: „Wzmacnianie potencjału opiekunów młodzieżowych rad w Województwie Mazowieckim”. Jako realizator ww. zadania, a jednocześnie organizacja, która prowadzi i nadal prowadzi działania wspierające urzędników współpracujących z ngo, widzimy jak ważne i potrzebne są to działania, i jak niewiele jest okazji dla urzędników do sieciowania, wymiany doświadczeń, ale też uczenia się.</p> <p>Tym bardziej potrzebę działań wspierających dla urzędników pokazuje zainteresowanie urzędników udziałem w XX Mazowieckim Forum Inicjatyw Pozarządowych, gdzie 30% osób uczestniczących stanowili urzędnicy, którzy nie mają alternatywnych form wsparcia. Uważamy, że Samorząd Województwa może być pionierem w prowadzeniu takich działań, choćby w minimalnej skali.</p>	
8.	W obszarze „Działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” w ramach zadania „Wsparcie aktywizacji seniorów	Zmiana zapisu z „Wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności kół Gospodyń wiejskich” na „Wsparcie aktywizacji seniorów w ramach działalności organizacji wiejskich”	Uważamy za dyskryminujące ograniczenie działań tylko do kół gospodyń wiejskich.	<p>Stanowisko Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej:</p> <p>Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Uzasadnienie braku możliwości uwzględnienia zaproponowanego zapisu pozostaje bez zmian, tzn. aktualnie obowiązujące akty prawne nie regulują takiej formy prawnej działalności jak organizacja wiejska. Z tego też powodu brak podstaw do uwzględnienia</p>

	w ramach działalności kół gospodyń wiejskich”			<p>zgłoszonej przez Federację Mazowia uwagi. Koła gospodyń wiejskich mają możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe dopiero od 2018 r. W związku z powyższym dostrzega się potrzebę podnoszenia kompetencji przedstawicieli KGW w zakresie ubiegania się o zewnętrzne źródła finansowania działań adresowanych do osób starszych z Mazowsza. Zadanie jest odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez przedstawicieli kół gospodyń wiejskich działających z seniorami i na ich rzecz. Ma ono na celu m.in. zachęcenie KGW do podejmowania działań na rzecz włączenia społecznego seniorów zamieszkujących na obszarach wiejskich, gdzie jest utrudniony dostęp do działań aktywizujących.</p>
Stowarzyszenie Orzeł i Reszka				
9.	§ 14 1) 1. Zintegrowany system szlaków turystycznych Mazowsza	Zintegrowany system szlaków turystycznych województwa mazowieckiego	Korekta jest niezbędna, dla uniknięcia sytuacji wykluczających tereny poza obszarem historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy</p>

				nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.
10.	§ 14 1) 3. Industrialne Mazowsze	Industrialne mazowieckie	Korekta jest niezbędna, dla uniknięcia sytuacji wykluczających tereny poza obszarem historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.</p>
11.	§ 14 1) 6. Wisła i mazowieckie rzeki	Wisła i inne rzeki województwa mazowieckiego	Korekta jest niezbędna, dla uniknięcia sytuacji wykluczających tereny poza obszarem historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej</p>

				tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.
12.	§ 14 2) 17. Zakup instrumentów muzycznych dla orkiestr na Mazowszu	Zakup instrumentów muzycznych dla orkiestr	Korekta jest niezbędna, dla uniknięcia sytuacji wykluczających orkiestry spoza obszaru historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.</p>
13.	§ 15 2) 1.Upowszechnienie kulinarnych produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych Mazowsza	Upowszechnienie kulinarnych produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych województwa mazowieckiego	Korekta jest niezbędna, dla uniknięcia sytuacji wykluczających produkty regionalne spoza obszaru historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.</p>

14.	§ 17 punkt 3 (Brak)	Działania techniczne w zakresie poprawy zakresu, innowacyjności i efektywności gospodarki odpadami ze szczególnym przetwarzania zebranych odpadów	Wprowadzenie tego zapisu uważam za niezbędne, bo edukacja teoretyczna bez praktyki jest martwa. Ponadto wiadomym jest, że skala odpadów nieprzetworzonych jest porażająca (widzę m.in. rosnące w zastraszającym tempie wysypiska odpadów zmieszanych – dosłownie zmieszanych z odpadami, które nie powinny tam trafić, bo są surowcem).	Stanowisko Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych: Propozycja nie zostanie uwzględniona. W ramach działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki w obiegu zamkniętym wpisuje się możliwość realizacji różnych form edukacyjnych skierowanych do wszystkich grup wiekowych mieszkańców województwa mazowieckiego – w szczególności nauki praktycznych umiejętności prawidłowego postępowania z odpadami m.in. ich segregacji. Należy zauważyć, że zawarte w ogłoszeniu konkursowym przykłady działań projektowych, nigdy nie stanowią katalogu zamkniętego. Możliwe jest składanie ofert zawierających inne proponowane działania wpisujące się w zagadnienie objęte konkursem. Natomiast w przypadku zauważenia nielegalnego postępowania z odpadami należy niezwłocznie zawiadomić właściwą miejscowo gminę lub inną jednostkę samorządu terytorialnego, organy ścigania lub Inspekcję Ochrony Środowiska. W celu ułatwienia zgłaszania tego rodzaju nielegalnej
-----	----------------------	--	---	--

				<p>działalności na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska został stworzony specjalny interaktywny formularz, który w sposób łatwy i sprawny umożliwi zgłoszenie np. nielegalnego składowiska odpadów (https://interwencje.gios.gov.pl/).</p>
15.	§ 17 punkt 4 (Brak)	Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego	Brak tego zapisu sprawa, że pominięte są istotne priorytetowe zadania publiczne realizowane przez Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych w obszarze „Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego”.	<p>Stanowisko Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego stanowią szeroki obszar działań, prowadzony również przez Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa (§16). Należy zauważyć, że Departament Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych nie prowadzi działań związanych bezpośrednio z ochroną zwierząt i przyrody.</p>
16.	§ 19 poz .1 „Realizacja działań z zakresu wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej w województwie mazowieckim	Realizacja działań z zakresu wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz budowania postaw aktywności obywatelskiej w województwie mazowieckim	Zmiana zapisu wpływa na jego poprawność formalną i miejscową oraz zapobiega wykluczeniu organizacji i obywateli spoza historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka</p>

	budowania postaw aktywności obywatelskiej”			regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.
17.	§ 19 poz. 2 „Wspieranie rozwoju aktywnych społeczności lokalnych na Mazowszu – wyłonienie operatora projektu”	Wspieranie rozwoju aktywnych społeczności lokalnych w województwie mazowieckim – wyłonienie operatora projektu	Zmiana zapisu wpływa na jego poprawność formalną i miejscową oraz zapobiega wykluczeniu organizacji i obywateli spoza historycznego Mazowsza.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. „Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.
18.	§ 19 poz. 5) 1 „Inicjatywy edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców Mazowsza w zakresie poprawy ich bezpieczeństwa”	Inicjatywy edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców województwa mazowieckiego w zakresie poprawy ich bezpieczeństwa	Zmiana zapisu wpływa na jego poprawność formalną i miejscową oraz zapobiega wykluczeniu organizacji i obywateli spoza historycznego Mazowsza.	Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona. „Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej

				tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.
19.	§ 19 poz. 5) 2 „Wdrożenie dzieci i młodzieży w bezpieczeństwo mieszkańców Mazowsza”	Wdrożenie dzieci i młodzieży w bezpieczeństwo mieszkańców województwa mazowieckiego	Zmiana zapisu wpływa na jego poprawność formalną i miejscową oraz zapobiega wykluczeniu organizacji i obywateli spoza historycznego Mazowsza.	<p>Stanowisko Departamentu Organizacji: Propozycja nie zostanie uwzględniona.</p> <p>„Mazowsze” odnosi się do współczesnych granic województwa mazowieckiego i jest skrótem funkcjonującym jako marka regionu. Pozostawienie obecnej nazwy nie wyklucza żadnej części województwa, a wręcz przeciwnie – pozwala na budowanie jednolitej tożsamości oraz jest bardziej praktyczne i rozpoznawalne w komunikacji.</p>